Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2014, sp. zn. 29 Cdo 914/2014, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.914.2014.1

Číslo: 107/2014

Právní věta:

Jestliže ke dni vydání rozhodnutí o určovací žalobě ve smyslu § 80 o. s. ř. nemá žalobce na požadovaném určení naléhavý právní zájem, je to vždy důvodem k zamítnutí určovací žaloby (s tím, že žalobci nic nebrání v tom, aby žalobu znovu podal v době, kdy naléhavý právní zájem na takovém určení získá /změní-li se poměry, za nichž soud určovací žalobu zamítl/). To platí i tehdy, probíhá-li v době rozhodování o určovací žalobě jiné řízení, jehož výsledek by mohl založit změnu poměrů co do úsudku o (ne)existenci naléhavého právního zájmu na požadovaném určení

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 17.07.2014

Spisová značka: 29 Cdo 914/2014

Číslo rozhodnutí: 107

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Incidenční spory, Insolvence, Vázanost rozhodnutím soudu, Vlastnictví

Předpisy: § 231 IZ ve znění do 31.12.2013
§ 80 písm. c) o. s. ř. ve znění do 31.12.2013

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem ze dne 2. 3. 2010 zamítl O k r e s n í s o u d v Jindřichově Hradci žalobu, kterou se žalobce (H., s. r. o.) domáhal vůči žalovaným 1) Mgr L. Z. a 2) JUDr. V. P., insolvenčnímu správci dlužníka S. M., určení, že dlužník je výlučným vlastníkem označených nemovitostí v katastrálním území T., obec T. – dále jen „sporné nemovitosti“ (bod I. výroku) a rozhodl o nákladech řízení (body II. a III. výroku) a o nákladech státu (bod IV. výroku).

Okresní soud vyšel při posuzování důvodnosti žalobou uplatněného nároku zejména z toho, že:

> *1) Usnesením ze dne 5. 8. 2005 nařídil okresní soud vůči dlužníku jako povinnému (dlužník je v rozsudku opakovaně zjevně nesprávně označován jako „druhý žalovaný“, jímž v době vydání rozsudku nebyl) ve prospěch žalobce (jako oprávněného) exekuci k vymožení pohledávky žalobce ve výši 123 416 Kč s příslušenstvím, provedením exekuce pověřil soudní exekutorku JUDr. J. F. a zakázal dlužníku nakládat se svým majetkem, včetně nemovitostí a majetku ve*

společném jmění manželů.

2) Exekučním příkazem ze dne 29. 8. 2005 rozhodla J. F. o provedení exekuce prodejem nemovitostí (dlužníka).

3) Usnesení o nařízení exekuce bylo doručeno dlužníku 24. 9. 2005.

4) Exekučním příkazem ze dne 26. 2. 2007 rozhodla J. F. o provedení exekuce prodejem dlužníkova podniku.

5) Podle příjmového pokladního dokladu ze dne 9. 5. 2007 zaplatil první žalovaný J. F. na úhradu pohledávky oprávněného a náklady exekuce částku 306 145 Kč.

6) Usnesením ze dne 9. 5. 2007 vydala J. F. příkaz k úhradě nákladů exekuce ve výši 30 814 Kč, s tím, že tyto náklady již byly uhrazeny a rozhodla, že náklady oprávněného se neurčují.

7) O námitkách oprávněného proti usnesení J. F. z 9. 5. 2007 rozhodl okresní soud usnesením ze dne 29. 9. 2008 (které nabylo právní moci dne 29. 10. 2008), tak, že jim nevyhověl.

8) V exekuční věci (dlužníka jako povinného), vedené soudním exekutorem P. V., byl dne 22. 10. 2007 vydán exekuční příkaz prodejem nemovitostí a dne 27. 11. 2007 exekuční příkaz srážkami ze mzdy povinného. Pohledávku vymáhanou touto exekucí zaplatil první žalovaný dne 7. 1. 2008.

9) Dlužník (jako prodávající) uzavřel dne 7. 1. 2008 s prvním žalovaným (jako kupujícím) kupní smlouvu o převodu sporných nemovitostí (dále jen „kupní smlouva“).

10) Žalobce přihlásil do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále též jen „insolvenční soud“) dvě pohledávky.

Na tomto základě dospěl okresní soud k následujícím závěrům:

1) Žalobce má – ve smyslu ustanovení § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu – naléhavý právní zájem na požadovaném určení, když osvědčil, že má pohledávku za dlužníkem (v rámci insolvenčního řízení), jejíž uspokojení by mohlo být ohroženo, respektive znemožněno, kdyby vlastnické právo nebylo určeno (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 425/2004) (jde o rozsudek ze dne 25. 10. 2005, který je – stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže – dostupný na webových stránkách Nejvyššího soudu).

2) Inhibitorium na majetek dlužníka zaniklo ve smyslu § 46 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, tím, že první žalovaný zaplatil exekučně vymáhané pohledávky.

3) Není podstatné, že ani exekuce vedená J. F., ani exekuce vedená P. V., nebyla ukončena rozhodnutím dle ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř., když inhibitorium zaniká (dle § 46 odst. 3 exekučního řádu) již zaplacením pohledávky, což v době uzavření kupní smlouvy bylo splněno. Proto byla žaloba zamítnuta.

K odvolání žalobce (proti výroku o věci samé) a prvního žalovaného (proti výrokům o nákladech řízení) Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 25. 3. 2011, ve znění usnesení ze dne 11. 2. 2014, zastavil (pro zpětvzetí odvolání) řízení o odvolání prvního žalovaného (první výrok), potvrdil rozsudek okresního soudu v zamítavém výroku o věci samé a ve výroku o nákladech státu

(druhý výrok), změnil rozsudek okresního soudu ve výrocích o nákladech řízení (třetí výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (čtvrtý výrok).

Odvolací soud vyšel dále z toho, že:

> *1) Po podání žaloby v této věci bylo dne 26. 2. 2009 zahájeno insolvenční řízení na majetek dlužníka.*
>
> *2) Usnesením ze dne 8. 4. 2009 (jež nabylo právní moci dne 20. 4. 2009), zjistil Krajský soud v Českých Budějovicích (dále též „insolvenční soud") úpadek dlužníka a insolvenčním správcem majetkové podstaty dlužníka ustanovil V. P.*
>
> *3) Insolvenční řízení stále probíhá a dosud nebylo rozhodnuto o způsobu řešení dlužníkova úpadku.*

Na tomto základě odvolací soud – cituje ustanovení § 231 odst. 1 a 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) – dovodil, že není-li insolvenční soud vázán rozhodnutím soudu v této věci a je-li v průběhu insolvenčního řízení pouze insolvenční soud oprávněn posoudit neplatnost právního úkonu, pak nelze dovodit naléhavý právní zájem žalobce na požadovaném určení ve smyslu § 80 písm. c) o. s. ř. Nelze totiž usuzovat, že by bez určení vlastnického práva v tomto řízení bylo ohroženo právo žalobce, nebo že by se bez tohoto určení stalo nejistým jeho právní postavení.

Otázky neplatnosti právního úkonu musí ze zákona posoudit v insolvenčním řízení pouze insolvenční soud. Rozhodnutí soudu vydaná v občanském soudním řízení jsou pro insolvenční soud závazná pouze tehdy, jestliže nabyla právní moci před zahájením insolvenčního řízení (§ 232 insolvenčního zákona); o takovou situaci v posuzované věci nejde. Podaná určovací žaloba tedy nemá preventivní povahu; výsledek tohoto řízení nemá z hlediska insolvenčního řízení, ani případného incidenčního řízení, žádný význam. V insolvenčním řízení vedeném na majetek dlužníka pak již byl zahájen incidenční spor žalobou o určení neúčinnosti konkrétního právního úkonu podanou insolvenčním správcem proti prvnímu žalovanému dne 7. 4. 2010.

Důvod přerušit řízení (k návrhu žalobce) dle § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. odvolací soud neshledal. V incidenčním sporu zahájeném insolvenčním správcem bude otázka platnosti konkrétní smlouvy posuzována (jen) jako předběžná. Nebude-li otázka, která může mít zásadní význam pro rozhodnutí v této věci, řešena v jiném probíhajícím řízení meritorně, nejsou splněny podmínky pro přerušení řízení.

Proti potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu o věci samé podal žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c), odst. 3 o. s. ř., namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v § 241a odst. 2 a 3 o. s. ř., tedy, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/), že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odstavec 2 písm. b/) a že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování (odstavec 3) a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje dovolatel řešení těchto otázek:

> *1) Jaké důsledky má prohlášení konkursu na procesní postavení dlužníka ve sporu o určení vlastnictví dlužníka? Vstupuje na místo žalovaného (dlužníka) automaticky insolvenční správce dlužníka? Má o tom soud vydat usnesení?*

2) Ztrácí žalobce (jako věřitel dlužníka) v průběhu insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka naléhavý právní zájem na určení vlastnictví dlužníka (bez ohledu na další skutkové okolnosti)?

3) Je insolvenční řízení zahájené vůči dlužníku v průběhu řízení o určení vlastnictví dlužníka vůči onomu řízení řízením ve smyslu ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř.? Je zahájení insolvenčního řízení důvodem pro přerušení řízení o určení vlastnictví dlužníka?

4) Lze z insolvenčního zákona dovodit závěr o nemožnosti projednání určovací žaloby za trvání insolvenčního řízení?

5) Za jakých okolností a zda vůbec lze považovat žalobu o určení vlastnictví za řízení ve smyslu § 231 a násl. insolvenčního zákona a s jakými důsledky pro projednání takové žaloby?

6) Kdy dochází k zániku inhibitoria v rámci exekučního řízení, jestliže soudní exekutor vydal více exekučních příkazů?

Pro posouzení přípustnosti dovolání má dovolatel dále za podstatné, že rozhodnutí soudů se liší v důvodech zamítnutí žaloby (okresní soud žalobu, kterou měl za přípustnou dle § 80 písm. c/ o. s. ř., zamítl z věcných důvodů, odvolací soud rozsudek potvrdil pro nedostatek naléhavého právního zájmu na požadovaném určení).

Dovolatel přitakává závěru okresního soudu, že měl naléhavý právní zájem na požadovaném určení, načež obsáhle polemizuje se závěrem okresního soudu, že kupní smlouva je platná.

Odvolacímu soudu pak dovolatel vytýká, že nepřerušil řízení do pravomocného skončení insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka nebo že věc neprojednal meritorně. Podle dovolatele je „evidentní", že jako věřitel dlužníka má zájem na tom, aby bylo rozhodnuto, že sporné nemovitosti jsou vlastnictvím dlužníka a „mohlo tak dojít k jejich zpeněžení v rámci insolvenčního řízení". Kdyby ke zpeněžení nedošlo v rámci insolvenčního řízení, pak by po jeho skončení mohlo pokračovat přerušené řízení. Je nepochybné, že kdyby jeho pohledávka nebyla zcela uspokojena v insolvenčním řízení, měl by dovolatel naléhavý právní zájem na požadovaném určení.

Zánik či neexistence naléhavého právního zájmu na požadovaném určení nevyplývá ani z ustanovení § 231 a násl. insolvenčního zákona, uvádí dovolatel. Insolvenční zákon nadto ani neřeší procesní otázky řízení o určení vlastnictví zahájeného před zahájením insolvenčního řízení a nestanoví tedy, že by takové řízení muselo dopadnout v neprospěch dovolatele (zastavením řízení nebo zamítnutím žaloby). Navíc není vyjasněno, zda řízení o určení vlastnictví zahájené před zahájením insolvenčního řízení by eventuálně nemělo být „zastaveno z procesních důvodů".

Dovolatel také namítá, že mu oba soudy neposkytly „dostatečné procesní poučení", takže jejich rozhodnutí pro něj byla překvapivá, když jde navíc o rozhodnutí, která nerespektovala závěry obsažené v rozhodnutích dovolacího soudu (zde má dovolatel zjevně na mysli rozhodnutí Nejvyššího soudu, jež zmínil v mezích obsáhlé polemiky se závěry okresního soudu). Dovolatel pokládá rozhodnutí obou soudů za nepřezkoumatelná, jelikož se nevymezila vůči rozhodnutím Nejvyššího soudu.

Odvolacímu soudu dovolatel vytýká, že mu v rozporu s ustanovením § 15a odst. 1 o. s. ř. neposkytl poučení o osobách soudců, kteří věc projednávali, a tutéž vadu shledává u okresního soudu ve vztahu k soudkyni JUDr. D. B. Dovolatel tvrdí, že takto byl zbaven práva vyjádřit se k osobám soudců a možnosti uplatnit námitku proti nim.

Podle dovolatele oba soudy neúplně zjistily skutkový stav věci, nepřihlédly k rozhodným

skutečnostem tvrzeným dovolatelem v průběhu řízení a k obsahu jím předložených listin a dalších důkazních návrhů a nevypořádaly se „s právní úpravou a možností její správné aplikace“. Výše položené otázky má za otázky zásadní, judikatorně neřešené, přičemž k těmto otázkám v jednotlivostech argumentuje takto:

Ad 1)

Dovolatel cituje ustanovení § 245 odst. 3 a § 246 odst. 1 insolvenčního zákona, dodávaje, že z těchto ani jiných ustanovení insolvenčního zákona nevyplývá, že by vždy a automaticky vstoupil do řízení o určení vlastnictví na místo dlužníka insolvenční správce. Oba soudy tedy postupovaly nesprávně, jestliže s insolvenčním správcem jednaly jako s druhým žalovaným. Jelikož jde o významnou změnu z hlediska celého soudního řízení, není možné, aby se tak stalo bez vydání usnesení; v tom že takové usnesení nebylo vydáno, shledává dovolatel závažnou procesní vadu řízení.

Ad 2)

Dovolatel je přesvědčen, že žalobce (jako věřitel dlužníka) neztrácí v průběhu insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka naléhavý právní zájem na určení vlastnictví dlužníka a že proto nelze zamítnout určovací žalobu. Naléhavý právní zájem by takový žalobce ztratil až v okamžiku plného vymožení své pohledávky nebo kdyby v jiném řízení bylo určeno, že dlužník je vlastníkem majetku (a u nemovitostí by došlo i k příslušnému zápisu do katastru nemovitostí).

Ad 3)

Dovolatel míní, že insolvenční řízení zahájené vůči dlužníku v průběhu řízení o určení vlastnictví dlužníka je důvodem pro přerušení řízení o určení vlastnictví dlužníka, nikoli důvodem pro zamítnutí žaloby. Tvrdí, že postup soudů spočívající v zamítnutí určovací žaloby s odůvodněním, že bylo zahájeno insolvenční řízení (a žalobce proto nemá naléhavý právní zájem na požadovaném určení), by mohl účelově zneužívat dlužník nebo osoby s ním společně jednající. Toto zneužití spatřuje v tom, že po účelově zahájeném insolvenčním řízení a po zamítnutí určovací žaloby by insolvenční návrh byl vzat zpět, přičemž celý postup by se mohl opakovat a osoba, na kterou dlužník převedl majetek, by s tímto majetkem mohla dále nakládat ke škodě žalobce.

Ad 4)

Z ustanovení § 231 a § 232 insolvenčního zákona ani jiných jeho ustanovení nelze podle dovolatele dovodit, že by nebylo možné projednat určovací žalobu za trvání insolvenčního řízení. Jde o ustanovení řešící jen (ne)závaznost soudního rozhodnutí v závislosti na tom, zda nabylo právní moci před nebo po zahájení insolvenčního řízení, nebo na tom, zda bylo vydáno v průběhu insolvenčního řízení. Nelze odtud dovodit, že nebylo možné vést řízení o určení vlastnictví i v průběhu insolvenčního řízení; nadto jde o ustanovení, jež se týkají pouze řízení o zjištění neplatnosti právního úkonu, což nelze automaticky vztahovat na řízení o určení vlastnictví.

Ad 5)

Rozhodnutí o žalobě o určení vlastnictví není rozhodnutím o zjištění neplatnosti právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka. Neplatnost právního úkonu dlužníka nemusí být řešena pouze v řízení, jehož se účastní dlužník (či insolvenční správce).

Ad 6)

Podle dovolatele platí, že dokud soudní exekutor nezrušil vydané exekuční příkazy nebo usnesení směřující k vymožené pohledávky dle exekučního titulu, trvají účinky nařízení exekuce a tedy i

inhibitorium.

První žalovaný ve vyjádření navrhuje dovolání zamítnout, s tím, že není přípustné ve smyslu § 237 odst. 3 o. s. ř. a dovolatel neměl a nemá naléhavý právní zájem na požadovaném určení.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. 12. 2012) se podává z bodu 7., článku II., zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Již v rozsudku ze dne 21. 8. 2003, uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 12, ročník 2003, pod číslem 210, od kterého nemá důvod se odchýlit ani v projednávané věci, Nejvyšší soud dospěl k závěru, že rozsudek, jímž odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně o zamítnutí určovací žaloby proto, že na rozdíl od soudu prvního stupně, který se věcí zabýval meritorně, dospěl k závěru, že žalobce nemá na požadovaném určení naléhavý právní zájem (§ 80 písm. c/ o. s. ř.), je po obsahové stránce měnícím rozsudkem odvolacího soudu. Dovolání v této věci je proto (bez dalšího) přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

K dovolacím důvodům uplatněným dovolatelem činí Nejvyšší soud – v hranicích právních otázek vymezených dovoláním – následující závěry.

Nejvyšší soud úvodem zdůrazňuje, že ve vztahu mezi jednotlivými dovolacími důvody taxativně vypočtenými v § 241a odst. 2 a 3 o. s. ř. neplatí vztah příčiny a následku (z existence jednoho nelze usuzovat na naplnění druhého); srov. shodně např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. 29 Odo 268/2003, uveřejněného pod číslem 19/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 19/2006“) a rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 9. 10. 2013, sp. zn. 31 Cdo 3881/2009, uveřejněného pod číslem 10/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 10/2014“).

I. K dovolacímu důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.

Dovolatel v dovolání nekonkretizuje, se kterou částí dovolací argumentace pojí ohlášený dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř. Podle obsahu dovolání však jde především o ta tvrzení, jejichž prostřednictvím dovolatel soudům vytýká, že mu neposkytly „dostatečné procesní poučení“, takže jejich rozhodnutí pro něj byla překvapivá, že jejich rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná a že nepřihlédly k jím tvrzeným rozhodným skutečnostem, k obsahu jím předložených listin a k dalším důkazním návrhům.

V rozsudku ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněném pod číslem 100/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 100/2013“), Nejvyšší soud ozřejmil, že měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I když rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly – podle obsahu odvolání – na újmu uplatnění práv odvolatele. Obdobně platí, že i když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly – podle obsahu dovolání – na újmu uplatnění práv dovolatele.

Dovoláním napadené rozhodnutí (potažmo rozhodnutí soudu prvního stupně) zjevně není

nepřezkoumatelné ani v intencích závěrů formulovaných v R 100/2013. Dovolatel (nesprávně) směšuje otázku přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí s jeho správností; vytýká mu, že žalobu zamítl z procesních důvodů (pro nedostatek naléhavého právního zájmu na požadovaném určení); to, že soud o věci nerozhodl podle právního názoru účastníka řízení, však nečiní soudní rozhodnutí nepřezkoumatelným.

Z dovolání rovněž není patrno, k čemu dovolatel váže námitku, podle níž mu soudy neposkytly „dostatečné procesní poučení". Má-li být tato námitka poměřena závěrem, na kterém založil své rozhodnutí odvolací soud (že není dán naléhavý právní zájem na požadovaném určení), pak k ní lze na základě obsahu spisu uzavřít, že je zjevně bezdůvodná. Z protokolu o jednání před odvolacím soudem ze dne 16. 3. 2011 je patrno, že odvolací soud vybídl dovolatele (jeho zástupce s procesní plnou mocí), aby se jednoznačně vyjádřil k tomu, „v čem spatřuje naléhavý právní zájem na podané určovací žalobě za situace, kdy v daném okamžiku probíhá insolvenční řízení na majetek dlužníka S. M.", a poté, co dovolatel tato tvrzení konkretizoval, se s nimi odvolací soud vypořádal v důvodech napadeného rozhodnutí. K tomu lze uvést, že Nejvyšší soud v usnesení ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 3736/2012, uzavřel, že otázku existence naléhavého právního zájmu na požadovaném určení soud posuzuje vždy ve vztahu ke konkrétním skutkovým okolnostem, které žalobce vylíčí v žalobě. Řečené pak samozřejmě platí i pro doplnění žalobních tvrzení v pozdějších fázích řízení, včetně odvolacího řízení.

K tvrzené „překvapivosti" napadeného rozhodnutí Nejvyšší soud uvádí, že v situaci, kdy otázka naléhavého právního zájmu žalobce na požadovaném určení byla zkoumána již okresním soudem (s kladným závěrem) a kdy existenci naléhavého právního zájmu žalobce na požadovaném určení zpochybňoval první žalovaný již v průběhu řízení před okresním soudem, mohl napadené rozhodnutí shledat „překvapivým" jen účastník svých práv nedbalý a na jednání odvolacího soudu (kde byla otázka naléhavého právního zájmu žalobce na požadovaném určení zevrubně zkoumána a kde první žalovaný opět zpochybnil existenci naléhavého právního zájmu) nepřipravený.

Existenci dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř spatřuje dovolatel zjevně i v tom, že mu soudy neposkytly náležité poučení dle ustanovení § 15a odst. 1 o. s. ř., z čehož usuzuje, že byl zbaven práva vyjádřit se k osobám soudců a možnosti uplatnit námitku proti nim.

Závěr, podle kterého nedostatek poučení podle ustanovení § 15a odst. 1 o. s. ř. nepředstavuje vadu, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud učinil již v rozsudku ze dne 17. 5. 2005, sp. zn. 21 Cdo 2520/2004 (uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 8, ročník 2005, pod číslem 121). Tam vysvětlil, že neposkytne-li soud za řízení účastníkům poučení o tom, že mají právo vyjádřit se k osobám soudců a přísedících, kteří mají podle rozvrhu práce věc projednat a rozhodnout, má to pouze za následek, že účastník může během řízení uplatnit námitku podjatosti i po prvním jednání, kterého se zúčastnil soudce (přísedící), o jehož vyloučení jde, popřípadě po uplynutí lhůty 15 dnů počítané ode dne, kdy se o důvodu vyloučení dozvěděl nebo kdy tento důvod vznikl. V době, kdy bylo ve věci rozhodnuto, nepřichází vznesení námitky podjatosti (§ 15a odst. 3 o. s. ř.) v úvahu a ani není (nemůže být) procesně významné, zda byla splněna poučovací povinnost podle ustanovení § 15a odst. 1 o. s. ř., ale jen to, zda ve věci rozhodl vyloučený soudce (přísedící). Námitku, že rozhodnutí soudu prvního stupně nebo rozhodnutí odvolacího soudu vydal vyloučený soudce, přitom dovolatel v průběhu řízení nevznesl a takový závěr se nepodává ani z obsahu spisu (srov. shodně i důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2011, sp. zn. 29 Cdo 1567/2009, uveřejněného pod číslem 130/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

K námitce dovolatele, že oba soudy „neúplně zjistily skutkový stav věci" a „nepřihlédly k rozhodným skutečnostem tvrzeným dovolatelem v průběhu řízení a k obsahu jím předložených listin a dalších důkazních návrhů", Nejvyšší soud uvádí, že výhrada „neúplně zjištěného skutkového stavu věci", je pro výsledek dovolacího řízení bezcenná (jejím prostřednictvím dovolatel nevystihuje žádný z

dovolacích důvodů taxativně vypočtených v § 241a odst. 2 a 3 o. s. ř.). Ve zbývající části je označená námitka nekonkrétní (ve své obecnosti bezobsažná) a ani obsah spisu nevybízí k úvaze, které z dovolatelem předložených listin a ohlášených důkazních návrhů mohly změnit (kdyby k nim odvolací soud přihlédl) závěr odvolacího soudu o absenci naléhavého právního zájmu žalobce na požadovaném určení (polemika s věcně pojatým rozhodnutím okresního soudu v dovolacím řízení, v němž se přezkoumává správnost procesně pojatého rozhodnutí odvolacího soudu, žádný smysl nemá).

K dovolacímu důvodu dle § 241a odst. 3 o. s. ř.

Ačkoli dovolatel tento dovolací důvod ohlašuje, žádná část dovolací argumentace jej – z obsahového hlediska – nevystihuje.

K dovolacímu důvodu dle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Při úvaze, zda právní posouzení věci odvolacím soudem je ve smyslu ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. správné, dovolací soud zkoumá, zda právní posouzení věci obstojí na základě v řízení učiněných skutkových závěrů, bez zřetele k tomu, zda (a s jakým výsledkem) jsou tyto skutkové závěry dovoláním rovněž zpochybněny prostřednictvím dovolacích důvodů dle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) a odst. 3 o. s. ř. (srov. shodně R 19/2006 a R 10/2014).

V mezích tohoto dovolacího důvodu Nejvyšší soud k otázkám, jež dovolatel položil, činí následující závěry.

Ad 1)

Původním druhým žalovaným v této věci byl (jak patrno ze spisu) dlužník. Poté, co usnesením ze dne 8. 4. 2009 zjistil úpadek dlužníka a insolvenčním správcem ustanovil V. P., insolvenční soud usnesením ze dne 26. 6. 2009 (jež nabylo právní moci 26. 8. 2009), uveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 8.22 hodin, prohlásil konkurs na majetek dlužníka, čímž se řízení ze zákona (bez dalšího) přerušilo ve smyslu ustanovení § 263 odst. 1 insolvenčního zákona (ve znění účinném do 30. 6. 2009, pro tyto účely rozhodném) a nastaly účinky popsané v § 263 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona (v rozhodném znění). Vzhledem k tomu, že šlo o spor o rozsah majetkové podstaty, mohlo být v řízení pokračováno na návrh insolvenčního správce, s tím, že kdyby insolvenční správce ve lhůtě určené mu soudem nepodal návrh na pokračování v řízení, mohl by návrh na pokračování v řízení podat dlužník nebo žalobce; srov. § 264 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona (v rozhodném znění), jež se uplatnilo i v případech uvedených v § 265 odst. 1 insolvenčního zákona (v rozhodném znění) a shodně pak např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 7. 2012, 29 Cdo 4683/2010 (vyrozumění o přerušení řízení).

Okresní soud na jedné straně učinil dne 16. 7. 2009 do spisu záznam o přerušení řízení, na druhé straně však v řízení dále jednal (do 8. 2. 2010) s původními účastníky řízení a nevydal vyrozumění o přerušení řízení (§ 263 odst. 4 insolvenčního zákona, v rozhodném znění). V. P. se následně dne 8. 2. 2010 zúčastnil jednání před okresním soudem, přičemž již z toho, jak oponoval návrhu žalobce přerušit řízení, lze usuzovat, že navenek projevil zájem v řízení pokračovat, čímž se ve smyslu § 264 odst. 1 insolvenčního zákona, v rozhodném znění, stal účastníkem řízení (druhým žalovaným) místo dlužníka. V každém případě lze závěr, že V. P. projevil zájem v řízení pokračovat, dovodit nejpozději z jeho podání z 24. 2. 2010, jímž žádá, aby okresní soud o věci rozhodl (tak, že žalobě, jež se

dožaduje určení, že dlužník je výlučným vlastníkem sporných nemovitostí, vyhoví). Skutečnost, že okresní soud při jednání, při kterém vyhlásil rozsudek dne 2. 2. 2010 jako (druhého) žalovaného opět označil dlužníka (a jednal se zástupcem dlužníka), na tom, že k uvedenému dni již dlužník nebyl účastníkem řízení (což se projevilo v písemném vyhotovení rozsudku okresního soudu), ničeho nemění.

Vytýká-li dovolatel soudům, že s V. P. jednaly jako s druhým žalovaným nesprávně, pak z pohledu výše řečeného tato výtka důvodná není.

Ad 2) až 5)

Podle ustanovení § 231 insolvenčního zákona insolvenční soud není vázán rozhodnutím jiného soudu či jiného orgánu, kterým v průběhu insolvenčního řízení došlo ke zjištění neplatnosti právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka, ani jiným způsobem tohoto zjištění (odstavec 1). V průběhu insolvenčního řízení posoudí neplatnost takového právního úkonu pouze insolvenční soud, a to buď jako otázku předběžnou nebo v incidenčním sporu, jehož předmětem je tato otázka. Žalobu v tomto sporu mohou podat účastníci insolvenčního řízení s výjimkou dlužníka, nejde-li o dlužníka s dispozičními oprávněními, insolvenční správce a státní zastupitelství. Žalobcem nebo žalovaným musí být vždy insolvenční správce (odstavec 2). Je-li k neplatnosti právního úkonu nutné, aby ten, kdo je takovým úkonem dotčen, se jeho neplatnosti dovolal, může tak učinit i insolvenční správce (odstavec 3).

Dle ustanovení § 232 insolvenčního zákona, byla-li neplatnost právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka zjištěna rozhodnutím soudu, které nabylo právní moci před zahájením insolvenčního řízení, považuje se právní úkon, jehož se rozhodnutí týká, za neplatný i v insolvenčním řízení.

Z ustanovení § 80 písm. c) o. s. ř. se dále podává, že žalobou (návrhem na zahájení řízení) lze uplatnit, aby bylo rozhodnuto zejména o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem.

Podle ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř., pokud soud neučiní jiná vhodná opatření, může řízení přerušit, jestliže probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět; to neplatí v řízení o povolení zápisu do obchodního rejstříku.

V této podobě, pro věc rozhodné, platila citovaná ustanovení insolvenčního zákona a občanského soudního řádu již v době zjištění dlužníkova úpadku a do vydání napadeného rozhodnutí nedoznala změn.

Nejvyšší soud již v rozsudku ze dne 31. července 2013, sp. zn. 29 Cdo 392/2011, vysvětlil, že ustanovení § 231 insolvenčního zákona v podobě citované shora v žádném směru neřeší otázku platnosti právních úkonů posuzovaných při přezkoumání pohledávek popřených co do pravosti, výše nebo pořadí (lhostejno, zda vykonatelných) v insolvenčním řízení (neklade takovému přezkoumání žádné meze). Cílem ustanovení § 231 insolvenčního zákona je pouze zajistit, aby otázka platnosti právního úkonu, jež je určující pro příslušnost majetku dlužníka do jeho majetkové podstaty nebo pro identifikaci závazků dlužníka, nebyla v průběhu insolvenčního řízení účelově vytěsňována (určovacími žalobami podle § 80 písm. c/ o. s. ř., podávanými u obecných soudů) mimo rámec procedur nastavených insolvenčním zákonem k řešení těchto otázek (aby např. nedocházelo k tomu, že incidenční spor o příslušnost určitého majetku do majetkové podstaty dlužníka, zahájený podáním vylučovací žaloby, bude blokován řízením vedeným u obecného soudu o určovací žalobě týkající se některé z otázek, kterou má v onom incidenčním sporu řešit insolvenční soud jako otázku

předběžnou).

Jen z toho, že insolvenční soud není vázán rozhodnutím jiného soudu či jiného orgánu, kterým v průběhu insolvenčního řízení došlo ke zjištění neplatnosti právního úkonu týkajícího se majetku nebo závazků dlužníka, ani jiným způsobem tohoto zjištění (§ 231 odst. 1 insolvenčního zákona), neplyne, že v řízení zahájeném u obecného soudu před zahájením insolvenčního řízení přichází žalobce o naléhavý právní zájem na požadovaném určení. Neplyne však odtud ani závěr opačný, totiž závěr že naléhavý právní zájem na požadovaném určení, jenž zde byl před zahájením insolvenčního řízení, zůstane žalobci po zahájení insolvenčního řízení (a zjištění úpadku žalovaného) vždy zachován. Ostatně, totéž platí i v těch případech, kdy pravidlo vyjádřené v ustanovení § 231 odst. 1 insolvenčního zákona nebude na příslušné řízení uplatnitelné vůbec (srov. k tomu dovolatelovu výhradu, že určení vlastnictví není určením neplatnosti právního úkonu). Jinak řečeno, to, zda určovací žaloba je ve smyslu ustanovení § 80 písm. c/ o. s. ř. stále přípustná (jelikož je dán naléhavý právní zájem na požadovaném určení), posuzuje soud podle konkrétních okolností toho kterého případu podle stavu v době vydání rozhodnutí (§ 154 odst. 1 o. s. ř.), jenž se může lišit od stavu, jenž zde byl v době zahájení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. července 2008, sp. zn. 29 Odo 1513/2005, uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 3, ročník 2009, pod číslem 36).

Poměřováno těmito závěry pak lze uvést, že odůvodnil-li dovolatel naléhavý právní zájem na požadovaném určení odvolacímu soudu tím, že v případě určení vlastnictví dojde k tomu, že majetek bude zapsán do majetkové podstaty dlužníka a z výtěžku jeho zpeněžení bude dovolatel uspokojen spolu ostatními věřiteli (srov. č. l. 378 p. v.), pak již tím předznamenal, že v současné době spojuje přípustnost žaloby s průběhem insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka. Požadované určení vlastnictví dlužníka přitom vychází z předpokladu, že kupní smlouva, na jejímž základě nabyl první žalovaný sporné nemovitosti od dlužníka, bude shledána neplatnou (čímž by v intencích § 231 odst. 1 insolvenčního zákona byla zjištěna neplatnost kupní smlouvy jiným způsobem).

Jinak řečeno, dovolatel požaduje, aby okresní soud poté, co předběžně posoudí kupní smlouvu jako absolutně neplatnou, určil vlastnictví dlužníka ke sporným nemovitostem, za tím účelem, aby se rozmnožil majetek, z jehož zpeněžení bude v insolvenčním řízení uspokojena dovolatelova přihlášená pohledávka. Takovým zjištěním neplatnosti kupní smlouvy by však insolvenční soud nebyl vázán (§ 231 odst. 1 insolvenčního zákona) a účel, který dovolatel sleduje požadovaným určením, tak vskutku nemůže být naplněn (z tohoto pohledu dovolatelovo počínání smysl nedává).

Možnost domoci se požadovaného určení pro potřeby probíhajícího insolvenčního řízení (za tím účelem, aby se rozmnožil majetek, z jehož zpeněžení bude v insolvenčním řízení uspokojena pohledávka přihlášeného věřitele) zakládá osobám v něm vyjmenovaným ustanovení § 231 odst. 2 insolvenčního zákona. Aktivní věcná legitimace k podání žaloby se větou druhou tohoto ustanovení přiznává účastníkům insolvenčního řízení s výjimkou dlužníka, nejde-li o dlužníka s dispozičními oprávněními (tedy i přihlášeným věřitelům), insolvenčnímu správci (ve vztahu k němu jde o výrazný posun oproti konkursním poměrům podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ustaveným co do určovací žaloby správce konkursní podstaty rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 2002, sp. zn. 22 Cdo 2141/2001, uveřejněným v časopise Soudní judikatura číslo 8, ročník 2002, pod číslem 143) a státnímu zastupitelství. Skutečnost, že s účinností od 1. 1. 2014 (po novele insolvenčního zákona provedené zákonem č. 294/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení /insolvenční zákon/, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů) došlo k dalšímu posunu co do aktivní věcné legitimace osob oprávněných k podání takové určovací žaloby za trvání insolvenčního řízení (srov. § 159 odst. 1 písm. g/ a § 231 insolvenčního zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2014), není pro poměry dané věci rozhodná.

Jde o incidenční spor (§ 159 odst. 1 písm. f/, ve spojení s § 231 odst. 2, větou první, insolvenčního

zákona) rozhodovaný (ve shodě s § 160 odst. 1 insolvenčního zákona) insolvenčním soudem.

K tomu nutno dodat, že ve věci určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je třeba rozlišovat mezi věcnou legitimací k takovému určení (kterou má ten, kdo je účasten právního vztahu nebo práva, o něž v řízení jde, nebo jehož právní sféry se sporný právní vztah nebo sporné právo týká), danou pro potřeby určovací žaloby v insolvenčním řízení osobám uvedeným v § 231 odst. 2 insolvenčního zákona a naléhavým právním zájmem na požadovaném určení (shodně srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2002, sp. zn. 21 Cdo 679/2001, uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 5, ročník 2002, pod číslem 77, na který odkazuje např. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2006, sp. zn. 29 Odo 294/2003, uveřejněný pod číslem 10/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Také přípustnost určovací žaloby podané ve smyslu § 231 odst. 1 insolvenčního zákona u insolvenčního soudu je tudíž poměřována ustanovením § 80 písm. c) o. s. ř.

Podle ustálené judikatury soudů naléhavý právní zájem na určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je dán zejména tam, kde by bez tohoto určení bylo ohroženo právo žalobce nebo kde by se bez tohoto určení jeho právní postavení stalo nejistým. Naléhavý právní zájem na určení však může být dán i v případě, kdy by bylo možno žalovat na plnění, jestliže se určovací žalobou vytváří pevný právní základ pro právní vztahy účastníků a předejde-li se tak případně dalším sporům o plnění, nebo jestliže žalobou na plnění nelze řešit celý obsah a dosah sporného právního vztahu nebo práva. Tyto funkce určovací žaloby korespondují právě s podmínkou naléhavého právního zájmu; nelze-li v konkrétním případě očekávat, že je určovací žaloba bude plnit, nebude ani naléhavý právní zájem na takovém určení. Přitom příslušné závěry se vážou nejen k žalobě na určení jako takové, ale také k tomu, jakého konkrétního určení se žalobce domáhá (srov. např. rozsudek velkého senátu občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2006, sp. zn. 31 Cdo 1836/2005, uveřejněný pod číslem 53/2007 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek a v něm citovanou judikaturu).

Věřitel, který má za to, že do soupisu majetkové podstaty dlužníka měl insolvenční správce zahrnout i další majetek, který by byl následně v insolvenčním řízení zpeněžen a výtěžek zpeněžení použit k poměrnému uspokojení přihlášených věřitelů, má k dispozici jiné právní nástroje k dosažení sledovaného cíle, než žalobu na určení vlastnického práva dlužníka k takovému majetku. V prvé řadě může navrhnout insolvenčnímu soudu, aby při výkonu dohlédací činnosti (§ 10 písm. b/, § 11 odst. 1 insolvenčního zákona) uložil insolvenčnímu správci zapsat do soupisu majetkové podstaty i další věci, o nichž se domnívá, že by tam měly být zahrnuty (k tomu srov. § 217 insolvenčního zákona). Dále může požádat věřitelský výbor (byl-li ustaven), aby se k otázce soupisu takového majetku vyjádřil (§ 58, § 217 insolvenčního zákona) a konečně v situaci, kdy by insolvenční soud nebo insolvenční správce jeho návrhům nevyhověli (v rozporu se zákonem), má věřitel k dispozici žalobu na náhradu škody. Konečně nelze přehlédnout, že ani případné vyhovující rozhodnutí by (samo o sobě) nemělo účinky soupisu majetkové podstaty ve smyslu § 217 a násl. insolvenčního zákona. V konkursních poměrech podle zákona o konkursu a vyrovnání srov. k tomu např. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2007, sp. zn. 29 Odo 1194/2005, uveřejněný v časopise Soudní Judikatura č. 11, ročník 2007, pod číslem 160, jenž z obdobných skutečností dovozuje nedostatek žalobcovy věcné legitimace.

Lze tudíž shrnout, že přihlášený věřitel zpravidla nemá naléhavý právní zájem na určení, že dlužník je vlastníkem určitého majetku (jenž dosud nebyl sepsán do majetkové podstaty dlužníka), ani tehdy, je-li žaloba podána (za trvání insolvenčního řízení) u insolvenčního soudu, jelikož insolvenční zákon mu přiznává jiné právní nástroje k dosažení sledovaného cíle.

Pro poměry dané věci lze na základě výše uvedeného uzavřít, že dovolatel odůvodňuje naléhavý právní zájem na požadovaném určení skutečnostmi, které mohou mít význam jen pro insolvenční řízení. Za této situace jde o skutečnosti právně bezcenné, jelikož rozhodnutím o nich, vydaným za

trvání insolvenčního řízení u obecného soudu, by insolvenční soud nebyl vázán.

Odvolací soud tudíž správně uzavřel, že v době vydání rozsudku odvolacího soudu již dovolatel neměl naléhavý právní zájem na požadovaném určení; srov. opět, ve vazbě na ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř. (pro odvolací řízení uplatnitelné prostřednictvím § 211 o. s. ř.), rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1513/2005.

Důvodná není ani námitka, že byl důvod přerušit řízení ve smyslu § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř.

Podle ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř., pokud soud neučiní jiná vhodná opatření, může řízení přerušit také tehdy, jestliže probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět; to neplatí v řízení o povolení zápisu do obchodního rejstříku.

V rozsudku ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. 30 Cdo 5270/2009, uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 12, ročník 2011, pod číslem 169 (v jehož obsahu se promítá ustálený výklad Nejvyššího soudu k ustanovení § 109 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), Nejvyšší soud uzavřel, že smyslem ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. je zajistit hospodárnost řízení; proto by měl soud posoudit, zda vyčkání výsledku vedlejšího řízení bude i z hlediska délky původního (hlavního) řízení účelné, nebo zda si otázku, která může mít význam pro jeho rozhodnutí, vyřeší předběžně sám. Při úvaze o tom, zda řízení přeruší, by měl soud postupovat podle okolností konkrétního případu, zejména s ohledem na to, zda v řízení nelze učinit jiná vhodná opatření a také s ohledem na celkovou délku řízení, o kterou se nutně původní řízení prodlouží. Akcent na hospodárnost řízení ve spojení s důvodem přerušení řízení dle § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř. klade i literatura (srov. např. Drápal, L., Bureš, J. a kol.: Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1. vydání. Praha, C. H. Beck, 2009, str. 752).

V usnesení ze dne 27. 11. 2013, sen. zn. 29 ICdo 40/2013, Nejvyšší soud dále doplnil, že využití institutu přerušení řízení lze chápat jako krok, jenž zřejmě povede k oddálení kýženého výsledku řízení (ve sporu se nepokračuje), leč je žádoucí se zřetelem k předmětu jiného (nejen) soudního řízení, jež je důvodem přerušení řízení. To se ostatně projevuje (uvedl tamtéž Nejvyšší soud) i v textu příslušných ustanovení občanského soudního řádu. Tak v návěští odstavce 2 v § 109 o. s. ř. se možnost soudu přerušit řízení podmiňuje tím, že soud „neučiní jiná vhodná opatření“ a následně se pak podle § 111 odst. 2, věty první, o. s. ř. pro případ, že řízení je přerušeno podle § 109 o. s. ř., vyžaduje, aby soud činil „všechna potřebná opatření, aby byly odstraněny překážky, jež způsobily přerušení nebo pro které přerušení trvá“.

Pro poměry dané věci lze na základě těchto judikatorních východisek uzavřít, že:

> 1) Jestliže ke dni vydání rozhodnutí o určovací žalobě ve smyslu § 80 písm. c) o. s. ř. nemá žalobce na požadovaném určení naléhavý právní zájem, je to vždy důvodem k zamítnutí určovací žaloby (s tím, že žalobci nic nebrání v tom, aby žalobu znovu podal v době, kdy naléhavý právní zájem na takovém určení získá /změní-li se poměry, za nichž soud určovací žalobu zamítl/). To platí i tehdy, probíhá-li v době rozhodování o určovací žalobě jiné řízení, jehož výsledek by mohl založit změnu poměrů co do úsudku o (ne)existenci naléhavého právního zájmu na požadovaném určení. Je tomu tak právě proto, že nedostatek naléhavého právního zájmu na požadovaném určení na jedné straně činí žalobu nepřípustnou (je typovým důvodem jejího zamítnutí), na druhé straně však takový výsledek řízení o určovací žalobě (její zamítnutí) nebrání jejímu podání v době, kdy žalobce naléhavý právní zájem na požadovaném určení mít bude.
>
> 2) V situaci, kdy se dovolatel domáhá (jak rozebráno výše) požadovaného určení pro potřeby probíhajícího insolvenčního řízení (za tím účelem, aby se rozmnožil majetek, z jehož zpeněžení

bude v insolvenčním řízení uspokojena pohledávka přihlášeného věřitele), nedává smysl argument, že tyto skutečnosti by mohly doložit jeho naléhavý právní zájem na požadovaném určení poté, co insolvenční řízení skončí. Ve skutečnosti se postup dovolatele opírá o nevyslovený leč zřejmý předpoklad, že po skončení insolvenčního řízení, v jehož průběhu by sporné nemovitosti nebyly použity k uspokojení pohledávek přihlášených věřitelů, dovolatel svá tvrzení o naléhavém právním zájmu na požadovaném určení opět změní.

Ad 6)

Tato dovolací argumentace je právně bezcenná, neboť na posouzení otázky, kdy dochází k zániku inhibitoria v rámci exekučního řízení, napadené rozhodnutí nespočívá.

Dovolateli se tedy prostřednictvím uplatněných argumentů nepodařilo zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí.

Jelikož vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), se ze spisu nepodávají, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), dovolání zamítl (§ 243b odst. 2, část věty před středníkem, o. s. ř.).